Gemeente Soest

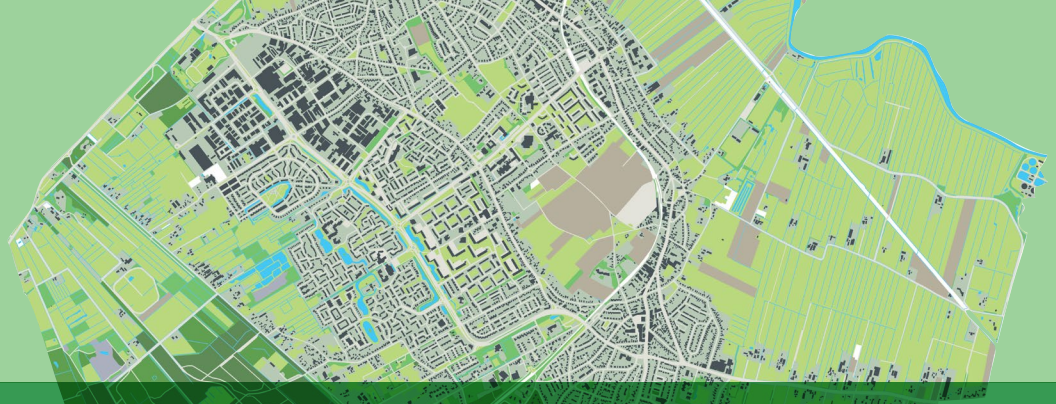

RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

VAN OMGEVINGSVISIE NAAR OMGEVINGSPROGRAMMA'S

PRESENTATIE BEELDVORMENDE RAADSBIJEENKOMST, 25 APRIL 2024

VERTREKPUNT

Omgevingsvisie
Vastgesteld 21 december 2021

OMGEVINGSPROGRAMMA'S

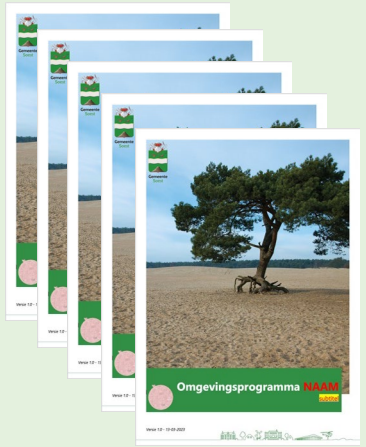

VERTREKPUNT

Omgevingsvisie
Vastgesteld 21 december 2021

RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

I Waardenkader met doelen en indicatoren

II Waardenkaarten

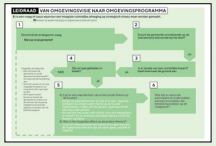

III Leidraad

OMGEVINGSPROGRAMMA'S

VERTREKPUNT

Omgevingsvisie
Vastgesteld 21 december 2021

+

Actueel beleid en onderzoek + participatie

RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

I Waardenkader met doelen en indicatoren

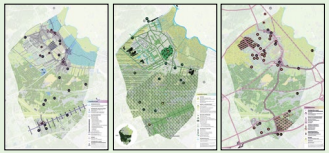

II Waardenkaarten

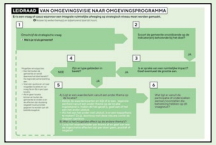

III Leidraad

OMGEVINGSPROGRAMMA'S

VERTREKPUNT

Omgevingsvisie
Vastgesteld 21 december 2021

+

Actueel beleid en onderzoek
+ participatie

RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

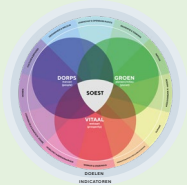

I Waardenkader met doelen en indicatoren

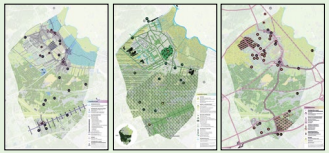

II Waardenkaarten

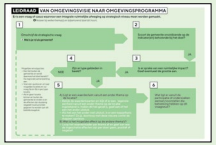

III Leidraad

OMGEVINGSPROGRAMMA'S

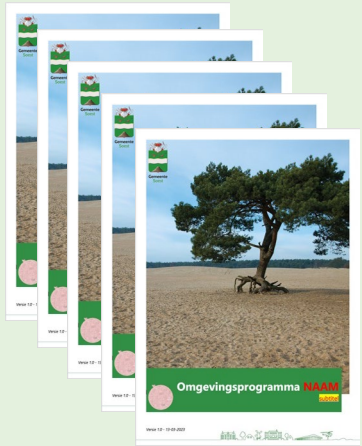

AANPASSEN DOELEN EN KAARTEN

VERANDEREND DNA VAN SOEST (KWANTITATIEF)

Kwantitatief DNA met monofunctioneel ruimtegebruik (illustratief)

VERANDEREND DNA VAN SOEST (KWANTITATIEF)

Kwantitatief DNA met monofunctioneel ruimtegebruik (illustratief)

Kwantitatief DNA met multifunctioneel ruimtegebruik (illustratief)

RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

— **Slaat een brug** tussen de vastgestelde omgevingsvisie en de omgevingsprogramma's
— **Hulpmiddel** bij het maken van ruimtelijke keuzes op basis van de doelen uit de omgevingsvisie en de scope startnotities omgevingsprogramma's
— **Transparant en herleidbaar**
— **Verbindt** de kwalitatieve **kernwaarden** van gemeente Soest met kwantitatieve en kwalitatieve **doelen** uit de omgevingsvisie en de scope startnotities omgevingsprogramma's
— Leidraad stimuleert het zoeken naar mogelijkheden van **meervoudig ruimtegebruik**
— Biedt ruimte aan **voortschrijdend inzicht en actualiteiten**

Let op: het afwegingskader werkt niet bij alle ruimtelijke vraagstukken en maakt niet de keuzes.

Vigerende wet- en regelgeving wordt altijd in acht genomen.

OMGEVINGSWET

— ‘Ja-mits’: initiatieven vinden doorgang als ze voldoen aan wet en beleidsdoelen
— Vier kerninstrumenten: omgevingsvisie, omgevingsprogramma’s, omgevingsplan, omgevingsvergunningen

— Omgevingsvisie: beschrijft en verbeeldt langetermijn ambities (-> raad)
— Omgevingsprogramma: beleid en maatregelen om doelen te behalen uit omgevingsvisie (-> college, raad controleert)
— Omgevingsplan: bevat (op termijn) alle gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving (->raad stelt vast, college toetst initiatieven)
— Omgevingsvergunningen

— Ruimtelijk afwegingskader slaat brug tussen visie en programma’s

ONDERDELEN AFWEGINGSKADER

I **WAARDENKADER**

II **WAARDENKAARTEN**

III **LEIDRAAD**

WAARDENKADER

Waardenkader geeft een ordening van de vele doelen.
We werken van binnen naar buiten.

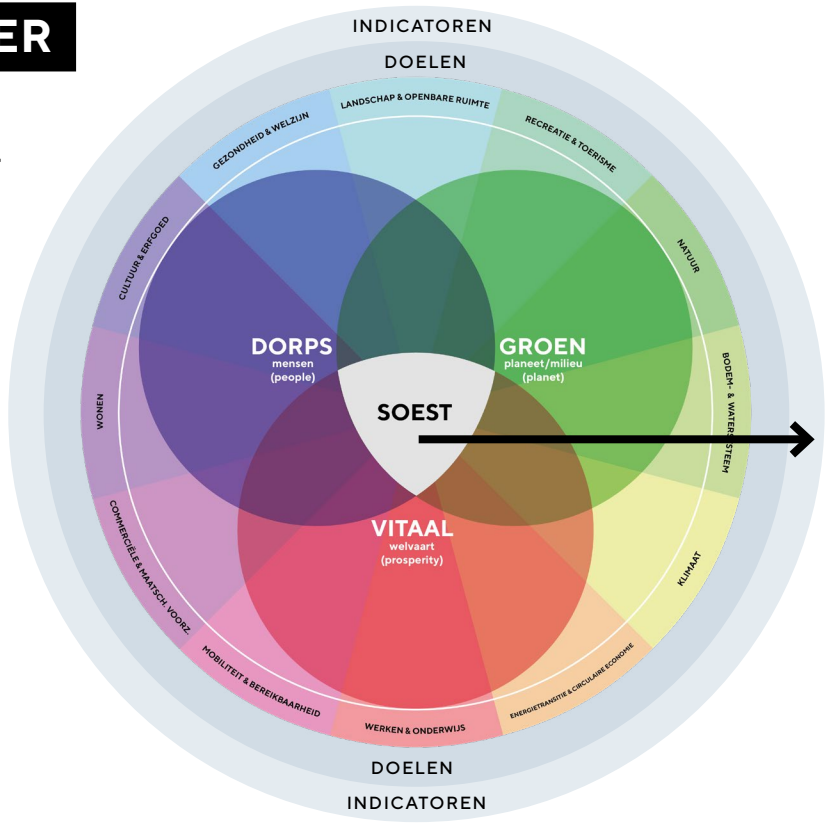

WAARDENKADER

Kernwaarden geven conceptueel en kwalitatief richting aan de ontwikkeling van de gemeente Soest

Verankering identiteit van de gemeente in een dynamische regio.

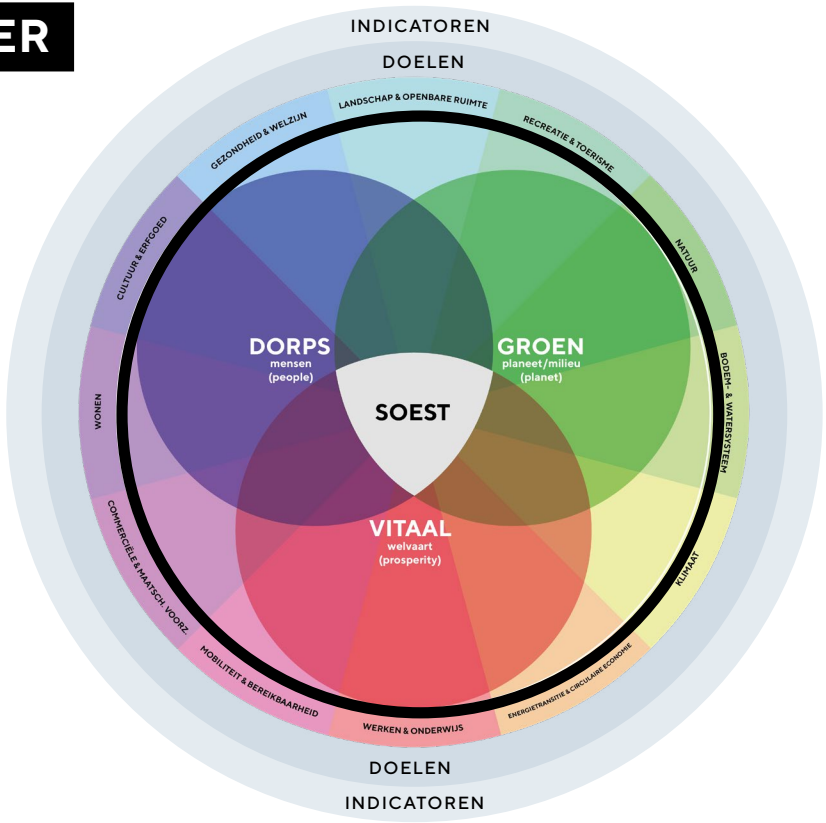

— *Soest is dorps. We omarmen ons kleinschalige en rustige karakter. We zijn een veerkrachtige gemeente met veel saamhorigheid waar we voor elkaar zorgen.*
— *Soest is groen. We zijn een gezonde gemeente te midden van verschillende robuuste en open landschappen die goed met elkaar verbonden zijn.*
— *Soest is vitaal. We zijn een ondernemende, toekomstgerichte gemeente met volop levendige ontmoetingsplekken.*

WAARDENKADER

Ruimtelijke aspecten verbinden de waarden met de tastbare wereld om ons heen (fysieke leefomgeving).

Geïnspireerd op Rad van de Leefomgeving en de Brede Welvaartsmonitor.

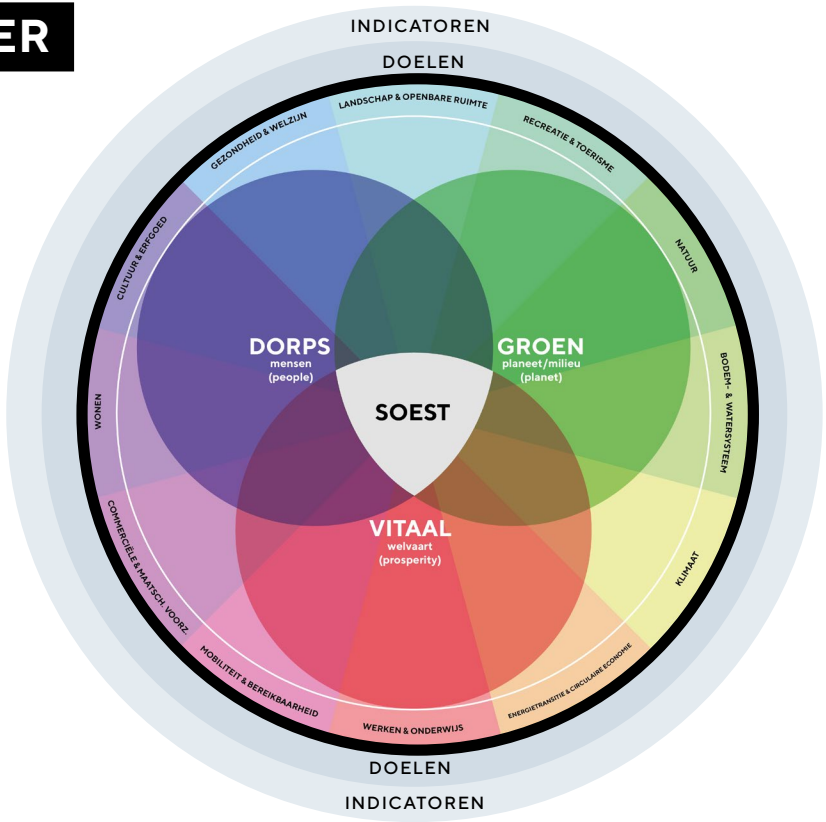

- *landschap & openbare ruimte*
- *recreatie & toerisme*
- *natuur*
- *bodem- & watersysteem*
- *klimaat*
- *energietransitie & circulaire economie*
- *werken & onderwijs*
- *mobiliteit & bereikbaarheid*
- *commerciële & maatschappelijke voorzieningen*
- *wonen*
- *cultuur & erfgoed*
- *gezondheid & welzijn*

WAARDENKADER

Een omgevings-programma beslaat meer ruimtelijke aspecten.

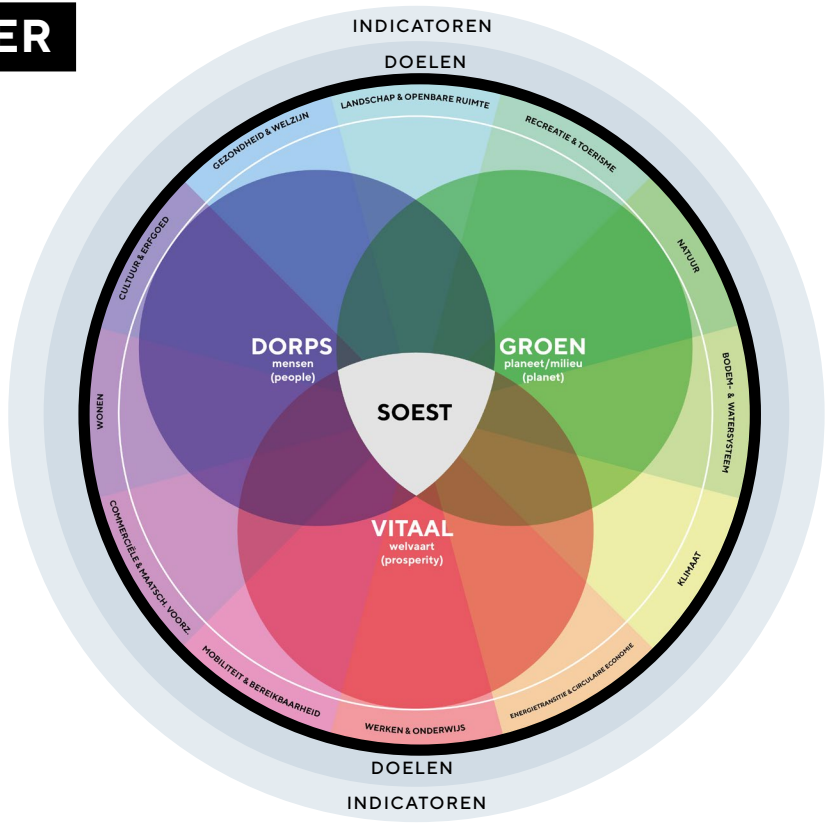

Omgevingsprogramma Wonen

illustratief

Omgevingsprogramma Werken

illustratief

Omgevingsprogramma Mobiliteit

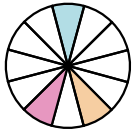

illustratief

Omgevingsprogramma Water

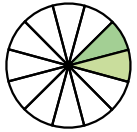

illustratief

Omgevingsprogramma Groen& Landschap

illustratief

WAARDENKADER

In de omgevings-programma's worden de **doelen** uit de omgevingsvisie uitgewerkt in hoe ze te realiseren.

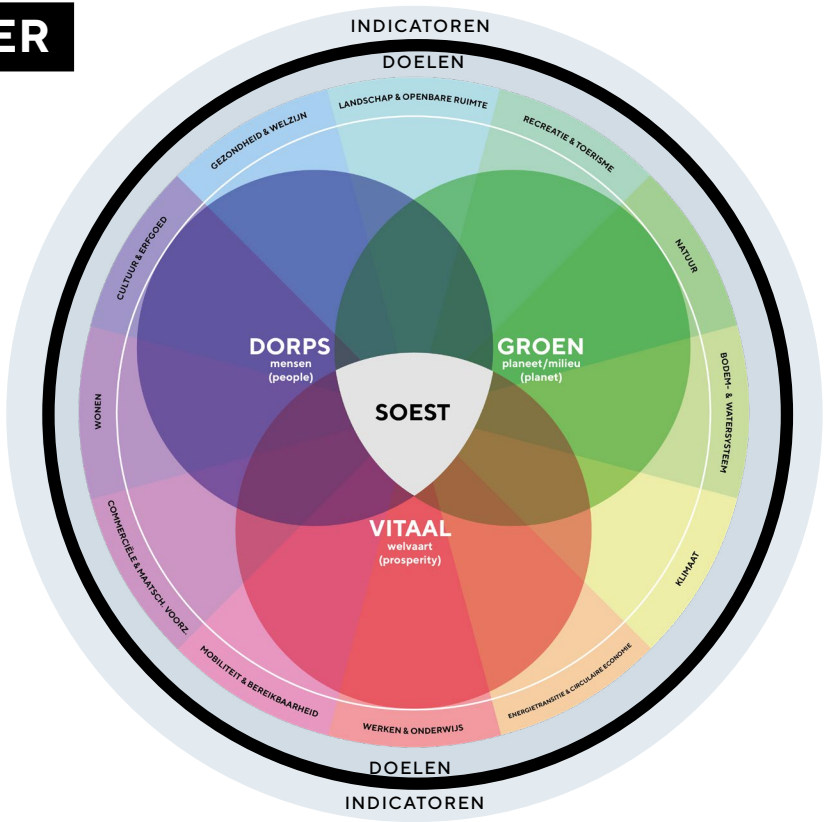

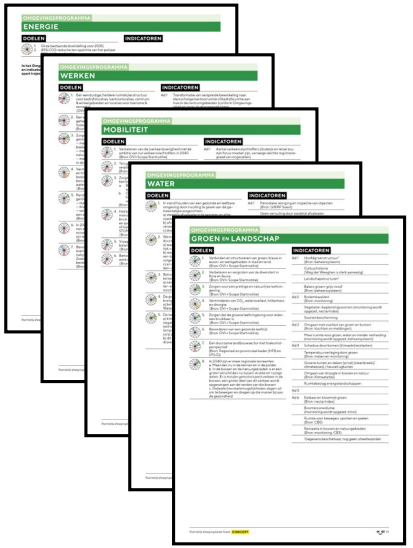

WAARDENKADER

De **indicatoren** zijn mogelijke graadmeters die iets zeggen over het te behalen doel.

— landelijke data
— regionale data
— gemeentelijke data

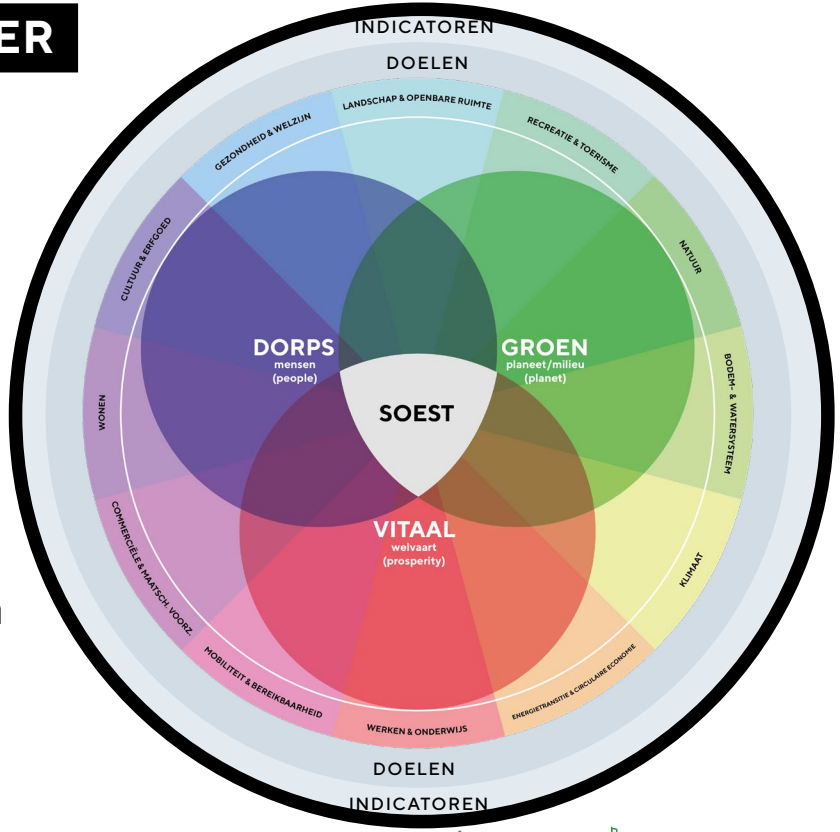

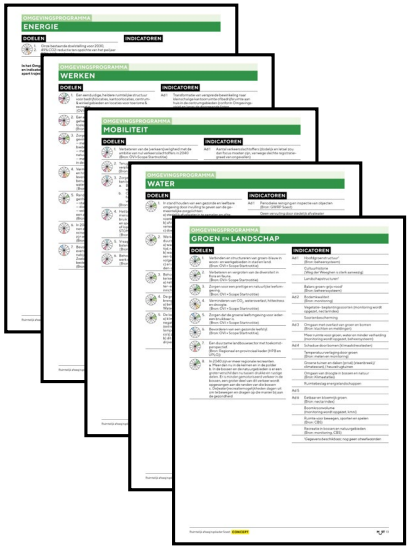

WAARDENKADER

Waardenkader geeft een ordening van de vele doelen.
We werken van binnen naar buiten.

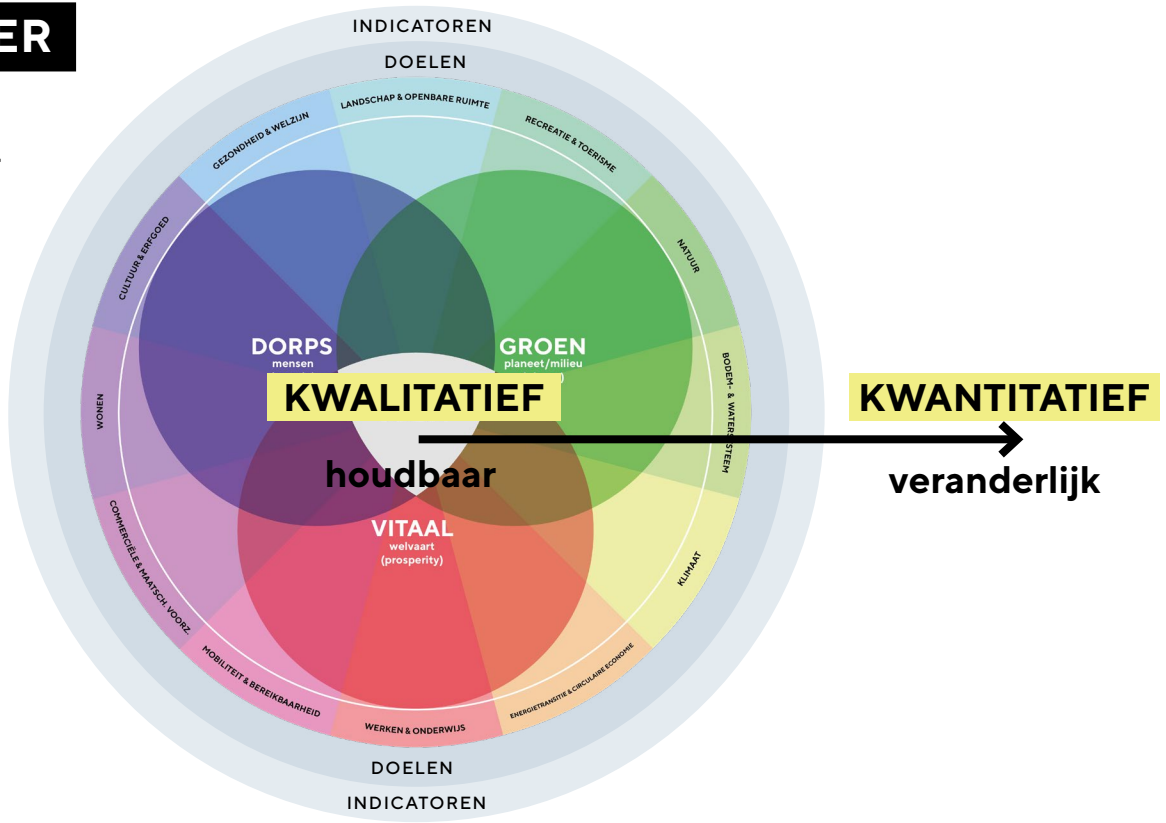

WAARDENKAARTEN

DORPS

De waardenkaarten worden gebruikt in stap 5 van de leidraad van dit ruimtelijk afwegingskader.

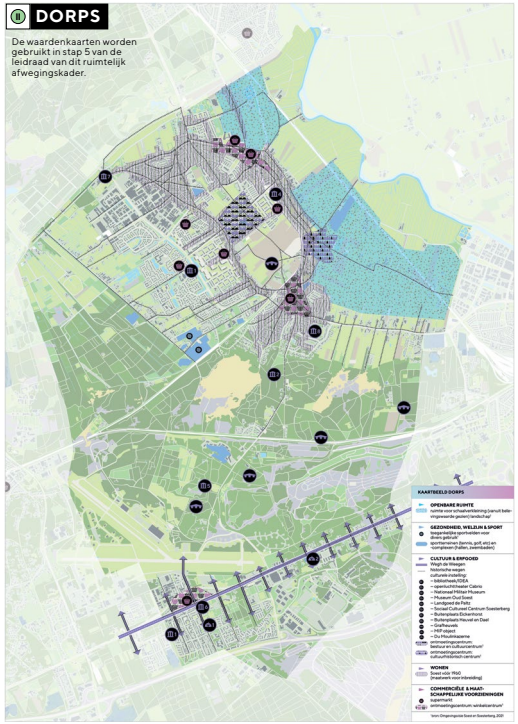

GROEN

De waardenkaarten worden gebruikt in stap 5 van de leidraad van dit ruimtelijk afwegingskader.

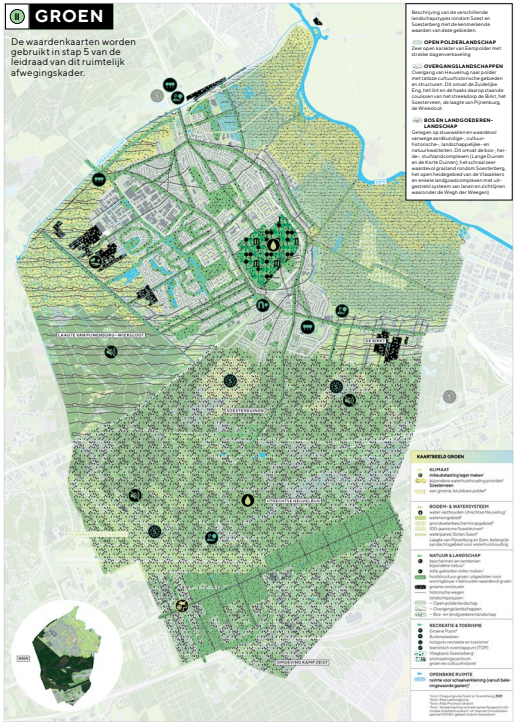

VITAAL

De waardenkaarten worden gebruikt in stap 5 van de leidraad van dit ruimtelijk afwegingskader.

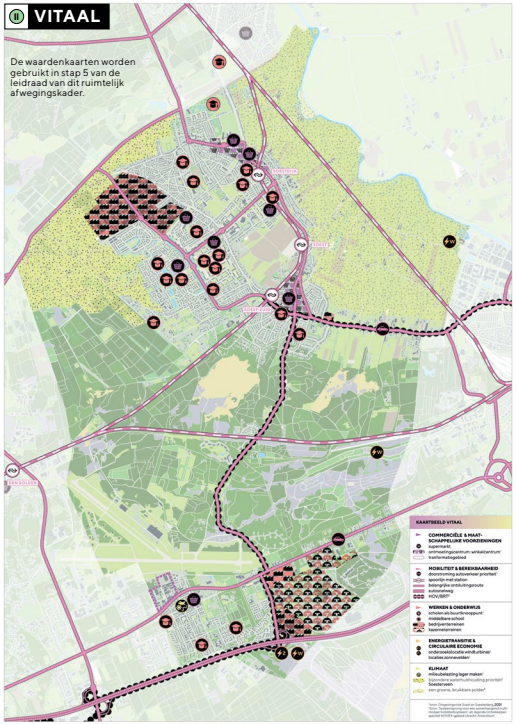

II WAARDENKAARTEN

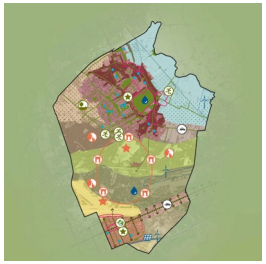

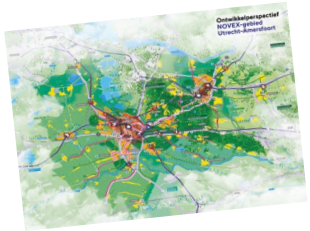

KAARTBEELD DORPS

OPENBARE RUIMTE
ruimte voor schaalverkleining (vanuit belevingswaarde gezien) landschap[1]

GEZONDHEID, WELZIJN & SPORT
toegankelijke sportvelden voor divers gebruik[1]
sportterreinen (tennis, golf, etc) en -complexen (hallen, zwembaden)

CULTUUR & ERFGOED
Wegh de Weegen
historische wegen
culturele instelling:
– bibliotheek/IDEA
– openluchttheater Cabrio
– Nationaal Militair Museum
– Museum Oud Soest
– Landgoed de Paltz
– Sociaal Cultureel Centrum Soesterberg
– Buitenplaats Eickenhorst
– Buitenplaats Heuvel en Dael
– Grafheuvels
– MIP object
– Du Moulinkazerne
ontmoetingscentrum: bestuur en cultuurcentrum[1]
ontmoetingscentrum: cultuurhistorisch centrum[1]

WONEN
Soest vóór 1960 (maatwerk voor inbreiding)

COMMERCIËLE & MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN
supermarkt
ontmoetingscentrum: winkelcentrum[1]

[1] bron: Omgevingsvisie Soest en Soesterberg, 2021

KAARTBEELD VITAAL

COMMERCIËLE & MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN
supermarkt
ontmoetingscentrum: winkelcentrum[1]
tranformatiegebied

MOBILITEIT & BEREIKBAARHEID
doorstroming autoverkeer prioriteit[1]
spoorlijn met station
belangrijke ontsluitingsroute
autosnelweg
HOV/BRT[2]

WERKEN & ONDERWIJS
scholen als buurtknooppunt[1]
middelbare school
bedrijventerreinen
kazerneterreinen

ENERGIETRANSITIE & CIRCULAIRE ECONOMIE
onderzoekslocatie windturbines[1]
locaties zonnevelden[1]

KLIMAAT
milieubelasting lager maken[1]
bijzondere waterhuishouding prioriteit[1] Soesterveen
een groene, bruikbare polder[1]

[1] bron: Omgevingsvisie Soest en Soesterberg, 2021
[2] bron: 'Systeemsprong voor een samenhangend multimodaal mobiliteitssysteem' uit: Agenda Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort

KAARTBEELD GROEN

KLIMAAT
milieubelasting lager maken[1]
bijzondere waterhuishouding prioriteit[1] Soesterveen
een groene, bruikbare polder[1]

BODEM- & WATERSYSTEEM
water vasthouden Utrechtse Heuvelrug[1]
waterwingebied[2]
grondwaterbeschermingsgebied[2]
100-jaarszone Soestduinen[2]
waterparels Sloten Soest[3]
Laagte van Pijnenburg en Eem, belangrijk aandachtsgebied voor waterhuishouding

NATUUR & LANDSCHAP
beschermen en versterken bijzondere natuur[1]
stille gebieden stiller maken[1]
hoofstructuur groen: uitgesloten voor woningbouw + behouden waardevol groen
groene contouren
historische wegen
landschapstypen:
– Open polderlandschap
– Overgangslandschappen
– Bos- en landgoederenlandschap

RECREATIE & TOERISME
Groene Poort[4]
Buitenplaatsen
hotspots recreatie en toerisme[1]
toeristisch overstappunt (TOP)
Vliegbasis Soesterberg[1]
ontmoetingscentrum: groen en cultuurhistorie[1]

OPENBARE RUIMTE
ruimte voor schaalverkleining (vanuit belevingswaarde gezien)[1]

[1] bron: Omgevingsvisie Soest en Soesterberg, 2021
[2] bron: Atlas Leefomgeving
[3] bron: Atlas Provincie Utrecht
[4] bron: 'Systeemsprong voor een samenhangend multimodaal mobiliteitssysteem' uit: Agenda Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort

Om ervoor te zorgen dat bij een integrale belangenafweging altijd dezelfde stappen doorlopen worden en een integraal gesprek plaatsvindt is deze leidraad opgesteld.

LEIDRAAD VAN OMGEVINGSVISIE NAAR OMGEVINGSPROGRAMMA

Er is een vraag of casus waarvoor een integrale ruimtelijke afweging op strategisch niveau moet worden gemaakt.

ℹ Noteer bij welke thema(s) en bijbehorend doel dit hoort.

1 Omschrijf de strategische vraag gerelateerd aan doelen (ook doelen noemen)

ℹ Wat is je rol als gemeente?

2 Scoort de gemeente onvoldoende op de indicator(en) behorende bij het doel?

JA

3 Is er sprake van een ruimtelijke impact? Geef eventueel de grootte aan.

JA

4 Zijn er type gebieden in beeld?

NEE

JA

5

A) Ligt er een waardeclaim vanuit een ander thema op de locatie?
- Bekijk de waardenkaarten en kijk of er een waarde (legenda-eenheid) vanuit een ander thema op de locatie ingetekend is. Indien dit het geval is, geef aan of het een het ander uitsluit.
- Als het een het ander niet uitsluit, is er een koppelkans te maken? Zo ja, doorloop met deze nieuwe combi de stappen opnieuw.

B) Wat is het mogelijke effect op de andere thema's?
- Loop het waardenkader per thema af en geef aan wat de ingeschatte effecten zijn per doel: geen, positief of negatief.

6 Wat ligt er vanuit de participatie en/of onderzoeken aan wensen/voorstellen die betrekking hebben op dit vraagstuk?

Mogelijke vervolgacties:
- Kan het buiten de gemeente en wordt daarmee het doel bereikt? Ga regionale samenwerking aan.
- Voer een quickscan uit naar mogelijke locaties en vul vraag 5a en 5b in per type locatie.
- Als er geen locatie binnen en buiten de gemeente te vinden is, moeten de effecten hiervan in beeld gebracht worden. Op basis daarvan dient een handelingsperspectief geschetst te worden.

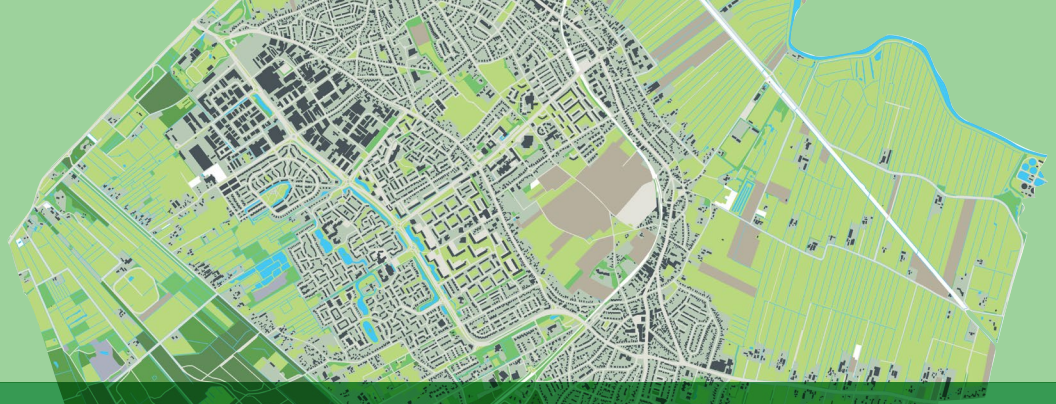

DANK VOOR UW AANDACHT!

VAN OMGEVINGSVISIE NAAR OMGEVINGSPROGRAMMA'S